

ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Όνοματεπώνυμο	Ελένη Μιχαλοπούλου E-mail: elemichalopoulou@yahoo.com
---------------	--

Η διδασκαλία θα πραγματοποιηθεί σε τμήμα 25 μαθητών και μαθητριών Γυμνασίου σε σχολείο ελληνικής πόλης (50-60.000 κατοίκων).

Η διδασκαλία θα διαρκέσει δύο διδακτικές ώρες (90 λεπτά).

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Τάξη στην οποία εφαρμόζεται: Β' Γυμνασίου
Θεματική Ενότητα του Προγράμματος Σπουδών:

1. Μπορούν οι άνθρωποι να εικονίζουν τον Θεό;

Τίτλος σχεδίου διδασκαλίας (Θέμα)

III. Η απεικόνιση του Θεού σε άλλες θρησκευτικές παραδόσεις.
[Ο ρόλος των Συμβόλων] 3^ο δίωρο

Σκοπός & Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα του σχεδίου διδασκαλίας

Γενικός Σκοπός:

- να σκιαγραφούν τις εικονιστικές επιλογές άλλων θρησκευτικών παραδόσεων, αποκρυπτογραφώντας τη θεολογική αφετηρία και αισθητική έκφρασή τους.
- να διατυπώνουν τα δικά τους επιχειρήματα για το ζήτημα του εικονισμού του Θεού.

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Να αναγνωρίζουν τα Σύμβολα.

Να διακρίνουν τα συστατικά τους τμήματα.

Να σχεδιάσουν τα σύμβολα.

Να τα συνδέσουν με το αντίστοιχο θρησκευτικό περιεχόμενο.

Να συνειδητοποιήσουν τη σημασία τους.

Στόχοι και Επάρκειες της Τάξης*

- να ανιχνεύσουν και να αναγνωρίσουν τα σημαινόμενα και τις θεολογικές υποδηλώσεις των μνημείων και των έργων τέχνης.
- να γνωρίσουν και να αποτιμήσουν τις θέσεις άλλων θρησκειών πάνω σε διάφορα ζητήματα, όπως ο εικονισμός του Θεού, η θρησκευτική ετερότητα, οι εσωτερικές διασπάσεις κ.ά.
- να επικοινωνούν με ανθρώπους που έχουν διαφορετική πολιτισμική και θρησκευτική ταυτότητα.

*Διαρκής μέριμνα: Να εφαρμοστεί η αρχή 80/20 [V. Pareto] ως προς το χρόνο μάθησης. Στόχος: Οι Μαθητές συλλογικά ή ατομικά να καλύψουν το 80% του χρόνου με δικές τους ερωτήσεις-παρατηρήσεις-προβληματισμό και το 20% του χρόνου να καλυφθεί από τις παρεμβάσεις του /της Εκπαιδευτικού.

ΕΠΙΠΕΔΑ ΜΑΘΗΣΗΣ	Γνώσεις και κατανοήσεις	Στάσεις και συμπεριφορές	Δεξιότητες και ικανότητες
1	Γνωρίζουν βασικά στοιχεία για το ρόλο των συμβόλων	Διατυπώνουν τη δική τους άποψη στο ζήτημα εικονισμού του Θεού	Οργανώνονται, ερευνούν και παρουσιάζουν συλλογικά τις θέσεις τους
2	Κατανοούν τη σημασία του ζητήματος για τον εικονισμό του Θεού	Προσεγγίζουν κριτικά τα διλήμματα που εκπορεύονται από τη θρησκευτική δέσμευση	Εξοικειώνονται με τα βασικά χαρακτηριστικά και τις αναζητήσεις της θρησκευτικής τέχνης
3	Αξιολογούν τα επιχειρήματα που διατυπώνουν άλλες θρησκείες για την απεικόνιση του Θεού	Συνειδητοποιούν τη σημασία της ετερότητας και της διαφορετικής πολιτισμικής και θρησκευτικής δέσμευσης	Μαθαίνουν να επικοινωνούν με ανθρώπους που έχουν διαφορετική πολιτισμική και θρησκευτική ταυτότητα

Οδηγός Εκπαιδευτικού Δημοτικού - Γυμνασίου: σελ. 185.

Προτεινόμενη Εκπαιδευτική Μέθοδος

Διδακτική Μέθοδος : Μεικτή με εστίαση στη Μέθοδο επίλυσης προβλήματος.

Τεχνικές: Διάλογος, Ομαδοσυνεργατικές δράσεις,

Όλη η τάξη μια ομάδα, Μοίρασμα απόψεων.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ανά στάδιο

Γενική Περιγραφή

Προετοιμασία- αξιοποίηση Προκαταβολικών Οργανωτών Γνώσης- περιγραφή δραστηριοτήτων:

ΒΗΜΑ	Δραστηριότητα	Μέθοδος, μορφή και τεχνικές διδασκαλίας	Εποπτικό υλικό
1 ^ο	α) Προετοιμασία β) Προσανατολισμός	Κατευθυνόμενος διάλογος με ερωτήσεις και απαντήσεις	Σχήματα-σύμβολα Μαθηματικών http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/4478?locale=en Πρωτοχριστιανικά εικονίδια και χαράξεις.
2 ^ο	Χωρισμός σε ομάδες και εντοπισμός - περιγραφή συμβόλων	Ομαδοσυνεργατικές δράσεις [Σχεδιάζοντας, Διακρίνοντας, αντιστοιχίζοντας].	Σύμβολα - Τρόποι απεικόνισης Τα σύμβολα και η σημασία τους.
3 ^ο	Παρουσίαση συμβόλων στην ολομέλεια	Απευθυνόμαστε στην Ομάδα. [παρουσιάσεις]	Πίνακας, χαρτί του μέτρου, μαρκαδόροι Ψηφιακές και συμβατικές απεικονίσεις.
4 ^ο	Εντοπισμός διαφορετικών και παρόμοιων σημείων.	Συζήτηση	Πίνακας, χαρτί του μέτρου, αυτοκόλλητα χαρτάκια, μαρκαδόροι. Προγράμματα ψηφιακής επεξεργασίας

Το περίγραμμα της Διδασκαλίας

1^η Ώρα

α/α	Στάδια διδασκαλίας	Χρόνος	Εκπαιδευτική Τεχνική (πολύ σύντομη περιγραφή)	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα που υπηρετούνται
1 ^ο	Προετοιμασία	05 λεπτά	Διάλογος-Παρουσίαση συμβόλων. [Βλ. Φύλλο εργασίας 1]	Να εντοπίσουμε συμβολισμούς. Π.χ.Μαθηματικά-Χημεία..... Να σκιαγραφήσουμε τις εικονιστικές επιλογές των πρώτων Χριστιανικών χρόνων
2 ^ο	Συνεργασία σε ομαδικό επίπεδο.	10 λεπτά	1. Ιδεοθύελλα Brainstorming [και παραλλαγές] 2. Σκέψου, Συζήτησε, Μοιράσου - Think, Pair, Share. (TPS) [και παραλλαγές της τεχνικής TPS]	Να σχεδιάσουν αντιπροσωπευτικά σύμβολα θρησκειών. Να τα συνδέσουν με εικόνες που παραπέμπουν σε γιορτές ή γεγονότα.
3 ^ο	Συνεργασία σε ομαδικό επίπεδο.	10 λεπτά	3. Δημιουργία Infographic. [Βλ. Φύλλο εργασίας 2]	Σχεδίαση με ψηφιακό ή συμβατικό τρόπο infographic με συνδυασμό συμβόλων, χρωμών, εορτών.
4 ^ο	Ανακοίνωση στην Ολομέλεια.	14 λεπτά	Παρουσίαση ομαδικής εργασίας.	
		06 λεπτά	Ανακεφαλαίωση-προετοιμασία επόμενης ώρας	

1 ^ο	<p>Προετοιμασία</p> <p>Συνεργασία σε ομαδικό επίπεδο.</p>	<p>02 λεπτά</p> <p>08 λεπτά</p>	<p style="text-align: center;">2^η Ώρα</p> <p>Artful Thinking σε ψηφιακή και συμβατική μορφή.</p> <p style="text-align: center;">Φύλλα εργασίας 3 και 4</p>	<p>Να διαπιστώσουν ότι μπορούν να διακρίνουν συγκεκριμένα σύμβολα, κάνοντας τους απαραίτητους συσχετισμούς με εορτές και λατρευτικούς χώρους.</p>
2 ^ο	<p>Παρουσίαση συμβόλων και αντιστοίχιση με τη σημασία τους, προκειμένου να προετοιμαστούν για τη συμπλήρωση φύλλων εργασίας.</p>	<p>15 λεπτά</p>	<p>Σκέψου, Γράψε, Συζήτησε, Μοιράσου - Think, Write, Pair, Share. (TWPS)</p> <p style="text-align: center;">Φύλλα εργασίας 6 και 7</p> <p style="text-align: center;">Παιχνίδι ρόλων:</p> <p style="text-align: center;">Φύλλο εργασίας 5</p> <p>Χριστιανός-Εβραίος- Μουσουλμάνος: εξηγεί τη σημασία ενός συμβόλου [ή δίνει στοιχεία για την Θρησκεία του]</p>	<p>Να αποκρυπτογραφήσουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> -τη θεολογική αφετηρία και αισθητική έκφραση των συμβόλων. -τη σύνδεσή τους με ζητήματα πρακτικά.
3 ^ο	<p>Εργασία σε ομάδες.</p>	<p>10 λεπτά</p> <p>07 λεπτά</p>	<p>Παρουσίαση των συμπερασμάτων από αντιπρόσωπο της κάθε ομάδας</p> <p>Αναφορά στα βασικά σημεία βλ. Φύλλο σύνοψης.</p> <p>Ερωτήσεις- απαντήσεις εκατέρωθεν</p>	<p>Να διατυπώσουν δικά τους επιχειρήματα για το ζήτημα του εικονισμού θρησκευτικών εννοιών.</p>
4 ^ο	<p>Σύνοψη και Προετοιμασία του 4^{ου} διώρου</p>	<p>03 λεπτά</p>	<p>Ανάγνωση του κειμένου [ΙΩΑΝ. ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ, ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΔΙΑΒΑΛΛΟΝΤΑΣ ΤΑΣ ΑΓΙΑΣ ΕΙΚΟΝΑΣ 2,5: Προτεινόμενο υλικό : σελίδα 19 βλ. Φύλλο προετοιμασίας</p>	

Βιβλιογραφικές πηγές σχεδίου:

Οδηγός Εκπαιδευτικού Γυμνασίου.

Πρόγραμμα Σπουδών και Οδηγίες εφαρμογής του.

Βιβλίο Θρησκευτικών Β' Λυκείου

<http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/4478?locale=el>

Λεξικά Συμβόλων [[COOPER C. J.](#), [CIRLOT JUAN-EDUARDO](#), ...]

Διαδικτυακές Δημοσιεύσεις για τη σημασία των Συμβόλων στο χώρο της Θρησκείας.

<http://rjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/t-kit-4-intercultural-learning?inheritRedirect=true>

Το παιδί και η Γιορτή, ΝΤΟΛΤΟ ΦΡΑΝΣΟΥΑΖ

<http://www.tovima.gr/science/article/?aid=759249> [Στοιχεία για τα infographics]

<http://www.m2now.co.nz/7-infographics-to-help-achieve-greatness/> [Στοιχεία για τα infographics]

Θρησκείες του κόσμου, Εκδ. Ουρανός,

Το παιχνίδι των Θεών, Κατρίν Κλεμάν.

Παραπομπές από το Προτεινόμενο Υλικό για την Ενότητα 1.

Ιστοσελίδες που παραθέτουν θρησκευτικά σύμβολα καθώς και την Εξήγησή τους.

Υλικοτεχνική Υποδομή (αν είναι απαραίτητη στο σχέδιο)

- Ψηφιακός εξοπλισμός για αξιοποίηση και προβολή εικόνας.
Πίνακας, χαρτοπίνακας, μαρκοδόροι, Α4.

Φύλλα Εργασίας (αν περιλαμβάνονται στο σχέδιο)¹

Περιλαμβάνονται 9 Φύλλα Εργασίας [βλ. ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ]

1) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τι μαθαίνουν οι μαθητές και πώς αξιολογείται

- Μαθαίνουν να ξεχωρίζουν τα σύμβολα και να τα αποτυπώνουν. [Δημιουργίες-περιγραφές]
- Να συνδέουν το κάθε σύμβολο με συγκεκριμένο θρήσκευμα, κάνοντας τις κατάλληλες αντιστοιχίσεις [Ενδεικτικό Φύλλο εργασίας 3]
- Διαπιστώνουν ότι μπορούν να αποδώσουν συμβολισμούς με περιγραφές και απεικονίσεις [μη λεκτική επικοινωνία- infographics] εξασκώντας παράλληλα τις δεξιότητές τους στην ψηφιακή δημιουργία.
- Να αποτυπώνουν τις γνώσεις τους συνδυάζοντας δεδομένα με ψηφιακό ή συμβατικό τρόπο.
- Να αποδίδουν και με προσωπικό τρόπο κάποιο σύμβολο. Αυτό οδηγεί σε δημιουργικότητα που είναι ένα ισodύναμο της αποδοτικής μάθησης. [έκθεση με τα έργα των Μαθητών /ριών]

¹ Σε διαφορετικό χρονικό διάστημα ενδεχομένως να αξιοποιούσα διαφορετικές στρατηγικές ανάπτυξης και διαφορετικό υλικό.

Παράλληλα αναμένω να διαπιστώσω:

Προκαταλήψεις και στερεότυπα δικά μου [αποκαλύπτονται στις πιο ακατάλληλες στιγμές] και των Μαθητών/ριών.

Τρόπους παρακίνησης με βάση τα ενδιαφέροντα και τις δεξιότητες των Μαθητών/ριών.*

Οι τρόποι που οι Μαθητές/ ριες αποδίδουν [εικαστικά κυρίως] τα σύμβολα, οδηγούν σε διαπιστώσεις για το βαθμό κατανόησης των στοιχείων δηλωτικής γνώσης.

Τέλος, αυτό που με ενδιαφέρει στην παρούσα χρονική στιγμή είναι να κατανοήσουν ότι ο **σεβασμός των συμβόλων** μπορεί να αποτελέσει **ιστό** επικοινωνιακό και **αρμό** συνεκτικό.

***Να ενημερώνομαι για τη συγκρότηση του Φακέλου και Τετραδίου.**

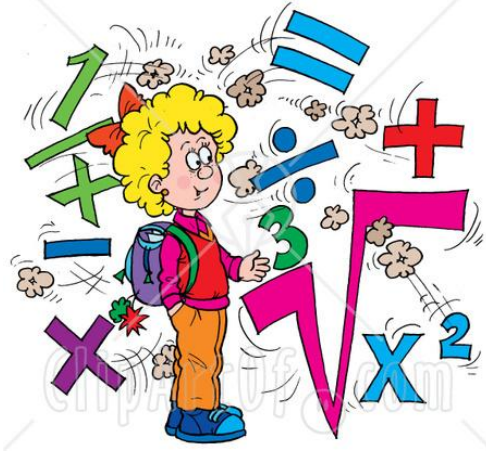
ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ

Ενδεικτικά Φύλλα εργασίας

Φύλλο Εργασίας 1

Την προηγούμενη ώρα είχατε Μαθηματικά.

Θέλετε να μου εξηγήσετε τέσσερα -πέντε σύμβολα;

http://eisatopon.blogspot.gr/2011/02/blog-post_7286.html

Τώρα να θυμηθούμε στοιχεία από τα προηγούμενα μαθήματα.

Φύλλο εργασίας 2

Ινδουισμός

Συνδυάζοντας και στοιχεία από το μάθημα της Γεωγραφίας

Βραχμανισμός είναι η επίσημη ονομασία της ινδικής θρησκείας.

Ετυμολογικά ο όρος προέρχεται από την ονομασία της κάστας των Ινδών ιερέων ή βραχμάνων (στα σανσκριτικά «Μπράχμανα») και χρησιμοποιείται από την πρώτη χιλιετία π.Χ., όταν η κάστα των ιερέων απέκτησε την κοινωνική της θέση.

Ο όρος **Ινδουισμός** είναι ξενικός, αλλά είναι αυτός που έχει επικρατήσει.

Ετυμολογικά προέρχεται από τον ποταμό Ινδό και χρησιμοποιήθηκε αρχικά από τους μουσουλμάνους που έφταναν στην Ινδία για να προσδιορίσει τους μη μουσουλμάνους Ινδούς.

Φύλλο Εργασίας 3

Κάθε σύμβολο και μία γιορτή

Να γίνει αντιστοίχιση συμβόλου και γιορτής με την οποία συνδέεται:

1. Επτάφωτη λυχνία

2. Λαμπάδες Ανάστασης

3. Ισλαμική γιορτή

Πάσχα I

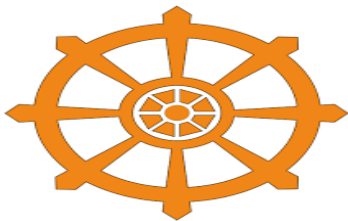
Ραμαζάνι II

Χανουκά III

Φύλλο Εργασίας 4

[Σταθεροποίηση και συμπλήρωση γνώσεων από τις ΔΕ Ενότητες Δημοτικού].

Με ποια θρησκεία συνδέονται τα επόμενα σύμβολα.

Για το παιχνίδι ρόλων

Φύλλο Εργασίας 5.1

Αυτή είναι μια αραβική λέξη που σημαίνει 'σου εύχομαι υγεία για αυτό το έτος'.

Ένας Μουσουλμάνος αφηγείται:

Οι μουσουλμάνοι έχουν πολύ λίγες θρησκευτικές γιορτές. Οι βασικές είναι δύο και λαμβάνουν χώρα μετά το Ραμαζάνι και το Μπα-

κρίντ (*Ιντ αλ-Άντχα*). Επομένως, νέοι και γέροι, πλούσιοι και φτωχοί, όλοι συναντιούνται για να τις γιορτάσουν με μεγάλο ενθουσιασμό. Απ' όσο θυμάμαι τους εορτασμούς του *Ιντ*, κατά τα παιδικά μου χρόνια, επρόκειτο για στιγμές χαράς και αγαλλίασης – και προετοιμασίας, βέβαια. Φορούσαμε όλοι τα καινούργια μας ρούχα και επισκεπτόμασταν φίλους και συγγενείς. Θυμάμαι ότι υπήρχαν πολλά και νόστιμα φαγητά, που οι οικογένειες τα μαγείρευαν και τα αντάλλασσαν μεταξύ τους. Η καλύτερη στιγμή για μας τα παιδιά ήταν όταν συγκεντρώναμε χρήματα από τους ηλικιωμένους και στη συνέχεια πηγαίναμε όλοι μαζί στον κινηματογράφο. Όλοι γνωρίζονταν μεταξύ τους εκεί όπου μέναμε, ενώ ήταν πολύ σημαντικό να επισκέπτεται ο ένας τον άλλο για να διευθετηθούν οι όποιες διαφορές. Οι γιορτές ήταν η καλύτερη ευκαιρία για την ανανέωση των φιλικών και γενικότερα των διαπροσωπικών σχέσεων. Δυστυχώς, διαπιστώνω ότι σε αυτή τη χώρα όπου ζω είναι ελάχιστη η κοινοτική ζωή και ίσως είναι αυτή η αίσθηση απομόνωσης που μας ωθεί στη θρησκεία μας.

Οι Θρησκείες του κόσμου, εκδ. Ουρανός, Αθήνα 2006, σ.390

Φύλλο Εργασίας 5.2

Ένας Εβραίος περιγράφει:

Έχω επισκεφθεί δύο φορές την Ιερουσαλήμ, η οποία αποτελεί τον πυρήνα και το γεωγραφικό επίκεντρο του εβραϊκού κόσμου. Άλλωστε, σε ολόκληρο τον κόσμο οι συναγωγές κτίζονται στραμμένες προς την Ιερουσαλήμ. Η γιορτή της Χανουκά και οι ημέρες νηστείας των μηνών Τεβέτ, Ταμούζ και Αβ έχουν τις καταβολές τους στις πολιορκίες της Ιερουσαλήμ και στη βεβήλωση του Ναού. Κάθε φορά δε που προσευχόμουν στο Κότελ –γνωστό παλαιό-

τερα ως «Δυτικό Τείχος» ή «Τείχος των Δακρύων»– έκλαιγα ασυγκράτητα: τόση ήταν η συγκίνησή μου.

Για μένα ο Ιουδαϊσμός δεν είναι θρησκεία, αλλά ένας πλήρης και χαρακτηριστικός τρόπος ζωής. Προσδιορίζει τη σχέση μου με τον Θεό, με τους άλλους ανθρώπους, εβραίους και μη, καθώς και τις υποχρεώσεις που έχω ως άνθρωπος γενικότερα. Η βασική αρχή του Ιουδαϊσμού είναι η πίστη σε έναν και μοναδικό Θεό που είναι υπεύθυνος για τη δημιουργία του σύμπαντος και όσων υπάρχουν μέσα σ' αυτό. Θεμέλιο του Ιουδαϊσμού είναι η Τορά, γνωστή και ως «τα Πέντε Βιβλία του Μωυσή». Θυμάμαι όταν ήμουν μαθητής πέντε ετών και πήγαινα μετά το σχολείο στο σέντερ –το εβραϊκό ανάλογο του χριστιανικού κατηχητικού– όπου μάθαινα να διαβάζω εβραϊκά. Στο σχολείο έπρεπε κάθε πρωί να συμμετέχω στη χριστιανική προσευχή, ενώ στο σπίτι, στη συναγωγή και στο σέντερ έπρεπε να τηρώ την εβραϊκή θρησκευτική πρακτική και παράδοση. Για μερικά χρόνια έβρισκα αυτό το

Οι Θρησκείες του κόσμου, εκδ. Ουρανός, Αθήνα 2006, σ.300

Φύλλο Εργασίας 5.3

Ωμ ιερή συλλαβή
και σύμβολο του Ινδουισμού.

Ένας Ινδουιστής εξηγεί

Ως Ινδουιστής πιστεύω σ' ένα Θεό που έχει πολλές ενσαρκώσεις (*αβατάρα*). Πιστεύω σε όλες αυτές τις θεότητες, αλλά, όπως πολλοί Ινδουιστές, επικεντρώνομαι ειδικά σ' ένα Θεό που έχει αποκτήσει ιδιαίτερη σημασία για μένα. Αυτός είναι ο Κρίσνα, ένας εξαιρετικά αγαπητός θεός του Ινδουισμού. Οι διάφορες ιστορίες που έχουν ως θέμα τον Κρίσνα με συγκινούν και με βοηθούν πολύ. Η πίστη μου στον Θεό μ' έχει ενθαρρύνει να είμαι ένα φιλόνητο και χρήσιμο μέλος της κοινωνίας. Για παράδειγμα, βοήθησα να συσταθεί μία ομάδα κρίκετ για νέους, όπου είμαι μάλιστα γραμματέας εδώ και τριάντα περίπου χρόνια. Αυτό το έκανα, επειδή ως Ινδουιστής ήθελα να δώσω κι εγώ κάτι στην κοινότητα από την οποία είχα ευεργετηθεί τόσο πολύ. Πιστεύω πως αν ζήσω μια ορθή ζωή, βοηθώντας τους άλλους και λατρεύοντας τον Θεό, θα αναγεννηθώ στο πλαίσιο της μετενσάρκωσης σε καλύτερες συνθήκες ζωής.

Οι Θρησκείες του κόσμου, εκδ. Ουρανός, Αθήνα 2006, σ.159

Φύλλο Εργασίας 5.4

Το σύμβολο του τροχού και η σημασία του συνεχώς αλλάζουν. Για το λόγο αυτόν υπάρχουν τροχοί με τέσσερις, οχτώ, δέκα, δώδεκα και είκοσι τέσσερις ακτίνες.

Ένας Βουδιστής περιγράφει

πηγαίνω συχνά σε κάποια ερημική τοποθεσία και νηστεύω για σαράντα οκτώ ώρες, πίνοντας μόνο λίγο χυμό ή μαύρο τσάι. Το βρίσκω σχετικά εύκολο ως άσκηση, ειδικά όταν το κάνω σε κάποιο βουδιστικό κέντρο, όπου δεν υπάρχει τηλεόραση, ραδιόφωνο ή μουσική να μου περισπούν την προσοχή. Δεν είμαι αυστηρός χορτοφάγος, αν και μερικοί βουδιστές είναι. Καθώς, όμως, εγώ ακολουθώ τη θιβετιανή παράδοση δεν απαιτείται κάτι τέτοιο. Οι Θιβετιανοί, λόγω του περιβάλλοντός τους, δεν είναι χορτοφάγοι: δε φυτρώνουν και πολλά σπαρτά πάνω από τη ζώνη του χιονιού, ενώ οι σούπες με κρέας γιακ είναι ό,τι πρέπει για το κρύο. Πάντως, αυτό στο οποίο δίνει έμφαση γενικά ο Βουδισμός είναι η προσπάθεια να μειωθεί το κακό που προκαλούμε με τη σκέψη, τα λόγια και τις πράξεις μας.

Κάθε εβδομάδα πηγαίνω στον τοπικό μου ναό για ν' ακούσω το διδάσκαλό μου να αναπτύσσει τις απόψεις του πάνω στις γραφές και το πώς μπορούν να βρουν εφαρμογή στη σύγχρονη ζωή. Αυτό με κρατάει σε επαφή με την «όντως πραγματικότητα», σε αντιδιαστολή με την πραγματικότητα των εφημερίδων και της τηλεόρασης.

Οι Θρησκείες του κόσμου, εκδ. Ουρανός, Αθήνα 2006, σ.210

Φύλλο εργασίας 6

Αναγνωρίζετε θρησκευτικά σύμβολα στις σημαίες:

[Εντοπίστε 4 ή 5]

Φύλλο Εργασίας 7

Στις Συναγωγές που για τους Ισραηλίτες αποτελούν τόπους λατρείας του Θεού, δεν υπάρχουν εικόνες.

Συμφωνώ / Διαφωνώ

Οι Μουσουλμάνοι δεν έχουν εικόνες στους τόπους που λατρεύουν το Θεό.

Συμφωνώ / Διαφωνώ

ΦΥΛΛΟ ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗΣ
Στο σημερινό μάθημα:

ι. Έμαθα ότι

ii. Συμπλήρωσα τις γνώσεις μου αναφορικά με

iii. Προβλημάτιστα σχετικά με

iv. Ενημερώθηκα για

ν. Θα αναζητήσω περισσότερες πληροφορίες για

ΦΥΛΛΟ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ

[Προετοιμάζοντας την επόμενη ενότητα με θέμα την
εικονομαχία]

«Αν φτιάχναμε την εικόνα του αόρατου Θεού, πράγματι θα αμαρτάναμε, γιατί είναι αδύνατο να εικονιστεί το ασώματο και το ασχημάτιστο και το αόρατο και το απεριγραπτο. Και πάλι αν φτιάχναμε εικόνες ανθρώπων και τις παίρναμε για θεούς και τις λατρεύαμε, πράγματι θα ήμασταν ασεβείς. Αλλά τίποτα απ' αυτά δεν κάνουμε. Γιατί, μια και ο Θεός σαρκώθηκε και φανερώθηκε στη γη με τη σάρκα του και επικοινωνήσε με τους ανθρώπους και πήρε φύση και μέγεθος και σχήμα και χρώμα σάρκας, φτιάχνοντας την εικόνα δεν κάνουμε σφάλμα, γιατί ποθούμε να δούμε τη μορφή του, όπως λέει ο θείος απόστολος «Τώρα βλέπουμε το Θεό μέσα σε καθρέφτη και θαμπά»(Α' Κορ. 13,12) Και η εικόνα είναι καθρέφτης και αίνιγμα που ταιριάζει με την παχύτητα του σώματός μας, γιατί όσο και να μοχθήσει ο νους δεν μπορεί να ξεπεράσει τα σωματικά όρια, λέει ο θείος Γρηγόριος (Λόγος 28,13)»

[ΙΩΑΝ. ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ, ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΔΙΑΒΑΛΛΟΝΤΑΣ ΤΑΣ ΑΓΙΑΣ ΕΙΚΟΝΑΣ 2,5, μτφρ. Ν. Ματσούκα, εκδ. Πουρναρά, Θεσσαλονίκη 1988, σελ.257]

Προτεινόμενο υλικό : σελίδα 19